

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Sağlık hizmetine erişim hakkı, derinleşen ekonomik kriz ve Bakanlığın sürdürdüğü gerçeklikten uzak kur politikaları nedeniyle fiilen askıya alınmıştır. Kronik hale gelen ilaç krizi, artık bir tedarik sorununu aşmış, milyonlarca yurttaşın yaşamını tehdit eden bir halk sağlığı sorununa dönüşmüştür.

24 Ekim 2024 tarihinde alınan, Beşeri Tıbbi Ürünlerin Fiyatlandırılmasına Dair Karar'da kullanılan 1 Euro değeri 21,6721 TL olarak belirlenmiştir. Daha vahim olan husus ise; aynı kararın ilgili maddesinin 3. fıkrasında yer alan "2025 yılı için de uygulanmaya devam olunur ve 2025 yılı için... ayrıca yeni 1 (bir) Avro değerlemesi yapılmaz" hükmüdür. Ancak bugün serbest piyasada Euro kuru 50 TL'yi aşmıştır. Enflasyonun ve döviz kurunun her gün değiştiği bir ekonomik iklimde, 2025 yılı sonuna kadar kurun sabitleneceğinin ilan edilmesi, ilaç krizinin 2025 yılında daha da derinleşmesinin nedenidir. Reel kur ile Bakanlığın dayattığı kur arasındaki bu uçurum ilaç firmalarının hammadde ithal edememesine ve üretim bantlarının durmasına neden olmaktadır. İlaç sanayisinin hammaddede dışa bağımlı olduğu gerçeği göz önüne alındığında, bu kur dayatması fiili bir üretim durdurma kararıdır.

Eczacı odalarından gelen uyarılarda "Depoda var, rafta yok" gerçeği ile karşı karşıya kalındığı, özellikle kanser, diyabet, epilepsi ilaçları ile antibiyotik ve çocuk şuruplarına erişimin neredeyse imkansız hale geldiği belirtilmektedir.

İktidarın enflasyon rakamlarını düşük gösterme çabası ve bu yolla maaş zamlarını baskılama stratejisi; ilaç fiyatlandırmasında kullanılan Dönemsel Avro Değerini (DAD) yapay bir şekilde düşük tutarak halkın canı pahasına sürdürülmektedir. Eczane raflarındaki boşluk, hastaların tedaviye ulaşamaması ve karaborsa ilaç arayışları, bu ekonomik tercihlerin acı bir sonucudur. İlaç ve sağlık hizmeti tasarruf tedbirlerine kurban edilecek bir meta değil, anayasal bir hak olan yaşam hakkının teminatıdır. Bakanlığın aldığı bu kararlar, eczacıları iflasa, hastaları ise ölüme sürüklemektedir.

Bu bağlamda;

1. Bugün itibarıyla serbest piyasa Euro kuru 50 TL sınırını aşmıştır, ilaç fiyatlandırmasında baz alınan Euro kurunun (DAD) hala 21,67 TL seviyesinde tutulmasının bilimsel ve iktisadi gerekçesi nedir?

2. İlaç firmalarının hammadde tedarik edemediği için üretimi durdurduğu veya azalttığı Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Son 1 yılda üretimden çekilen veya piyasaya arzı durdurulan ilaç sayısı kaçtır?
3. Özellikle hayati önem taşıyan kanser ilaçları, insülin, kan sulandırıcılar ve çocuk antibiyotiklerinde yaşanan tedarik sorununun çözümü için acil bir eylem planınız var mıdır? Yoksa kur güncellemesi için hastaların mağduriyetinin artması mı beklenmektedir?
4. Kamuoyunda ve basında yer alan; "Enflasyonu düşük göstermek amacıyla ilaç kuruna müdahale edilmediği" iddiaları doğru mudur? İnsan hayatı, TÜİK verilerine kurban mı edilmektedir?
5. Eczacı odalarının ve eczacıların "Depolarda ilaç var ancak kur farkı beklentisi veya ticari kaygılarla piyasaya sürülmüyor" yönündeki iddialarına ilişkin Bakanlığınızca ilaç depolarına yönelik herhangi bir denetim yapılmış mıdır? Yapıldıysa bu denetimlerin sonuçları nelerdir?
6. Hastaların ilaca erişememesi nedeniyle tedavilerinin aksaması sonucunda yaşanan can kayıplarına veya hastalık seyrinin ağırlaşmasına dair Bakanlığınızda bir veri bulunmakta mıdır?
7. Yerli ilaç sanayisinin hammadde ithalatında yaşadığı tıkanıklığı gidermek adına, kur farkından doğan zararı sübvansedecek bir destek paketi hazırlanması düşünülmekte midir?
8. İzmir ili özelinde kararın verildiği Ekim 2024'ten bu yana "ilaca erişemediği" için CİMER'e veya İl Sağlık Müdürlüğü'ne yapılan şikayet sayısı kaçtır?